

REFERAT Sundhedsudvalget 2018-2021 d. 05-05-2020

Mødedato Tirsdag d. 05. maj 2020 kl. 08:15

Mødested Skype-møde

Indholdsfortegnelse

Retningslinjer for rygning på boldbanearealer.....	3
Drøftelse af bidrag til Budget 2021.....	7
Ændret brug af Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker.....	12
Status på Lægeklinik i Vollsmose.....	14
Orientering om resultater fra Borgerpanelet vedr. det sammenhængende sundhedsvæsen.....	16
Foreløbig status på projekter under sundhedspuljerne.....	18
Aktuelle sager.....	19

Punkt 1: Retningslinjer for rygning på boldbanearealer

18.00.00-G01-2-20

Resume

I denne sag skal Sundhedsudvalget behandle retningslinjer for rygning på udendørs boldbanearealer og fritidsarealer. Retningslinjerne skal efterfølgende godkendes af Økonomiudvalget.

Forslaget til retningslinjer indeholder følgende hovedpunkter:

- Der henstilles til, at der ikke ryges på boldbanearealerne i Odense Kommune.
- Det udarbejdede kampagnemateriale sendes til alle boldklubber, så der kan hænges plakater op - både udenfor og indenfor.
- Det anbefales, at der ikke er salg af tobak i cafeteriaer eller kiosker, der ligger i forbindelse med idrætsfaciliteten (gælder både cigaretter og anden tobak (herunder e-cigaretter og snus)).
- Det anbefales, at rygning uden for klubhuset begrænses og afgrænses, så der ikke ryges lige uden for dørene.
- Boldklubberne anbefales at udarbejde en ryge-/topakspolitik. Det er vigtigt, at foreningens bestyrelse og ledelse er bevidste om, hvorfor de vælger at indføre (nye) rygeregler. Erfaringer viser, at det gør det nemmere at acceptere forandringen, hvis begrundelsen er tydelig.

Forslaget til retningslinjer er lavet i samarbejde med samarbejdspartnere og interessenter på området. Udover de egentlige retningslinjer vil Røgfrit Odense lave en oplysningskampagne målrettet de frivillige foreninger. Der er desuden udarbejdet en rygepolitik til inspiration for foreningslivet.

Forslaget bliver behandlet i Folkeoplysningsudvalget den 28. april 2020, og eventuelle bemærkninger vil blive videregivet til Sundhedsvalget.

Effekt

Et sundere Odense

Denne sag vil have en positiv indvirkning på effektmålet om et sundere Odense. Synlig rygning er en medvirkende årsag til, at flere unge begynder at ryge. Røgfrie udendørs boldbanearealer og fritidsarealer forventes derfor at forebygge rygestart. Da rygning er den største enkeltstående livsstilsfaktor, der påvirker borgernes sundhed, vil færre rygere føre til mere sundhed blandt Odenses borgere.

INDSTILLING

Chefgruppen for sundhed indstiller, at Sundhedsudvalget anbefaler, at Økonomiudvalget godkender retningslinjerne for rygning på boldbanearealer og øvrige fritidsarealer.

Beslutning

Udvalgsmedlem Susanne Crawley Larsen fremsætter følgende ændringsforslag:

Alle Odense Kommunes boldbaner, eksklusiv Odense Stadion, og øvrige udendørs anlæg gøres røgfrie pr. 1. august 2020 med følgende begrundelse, "Voksne er rollemodeller for børn, hvorfor rygning ikke skal foregå på byens boldbaner og

øvrige udendørs kommunale anlæg, bl.a. fordi rygezoners fællesskaber tiltrækker unge, der endnu ikke ryger".

Et flertal i Sundhedsudvalget bestående af udvalgsformand Kasper Ejlertsen, udvalgsmedlemmerne Christel Gall, Søren Windell, Sanne Skougaard Andersen og Søren Freiesleben anbefaler ikke ændringsforslaget.

Et mindretal i Sundhedsudvalget bestående af udvalgsmedlemmerne Susanne Crawley Larsen og Brian Dybro anbefaler ændringsforslaget.

Dermed bortfalder ændringsforslaget.

Udvalgsmedlem Søren Freiesleben fremsætter følgende ændringsforslag:

Boldklubberne skal alle lave en tobaks- og rygepolitik. Og de andre punkter udgår.

Et flertal i Sundhedsudvalget bestående af udvalgsformand Kasper Ejlertsen, udvalgsmedlemmerne Christel Gall, Søren Windell, Sanne Skougaard Andersen, Susanne Crawley Larsen og Brian Dybro anbefaler ikke ændringsforslaget.

Et mindretal i Sundhedsudvalget bestående af udvalgsmedlem Søren Freiesleben anbefaler ændringsforslaget.

Dermed bortfalder ændringsforslaget.

Udvalgsmedlem Søren Freiesleben fremsætter følgende ændringsforslag:

Den oprindelige indstilling godkendes med den præcisering, at boldklubberne skal udarbejde en ryge-/tobakspolitik.

Et flertal i Sundhedsudvalget bestående af udvalgsformand Kasper Ejlertsen, udvalgsmedlemmerne Søren Freiesleben, Sanne Skougaard Andersen, Susanne Crawley Larsen og Brian Dybro anbefaler ændringsforslaget.

Et mindretal i Sundhedsudvalget bestående af udvalgsmedlemmerne Christel Gall og Søren Windell anbefaler ikke ændringsforslaget.

Dermed anbefaler et flertal i Sundhedsudvalget, at Økonomiudvalget godkender ændringsforslagets retningslinjer for rygning og øvrige fritidsarealer.

Sagsfremstilling

Sundhedsudvalget skal med denne sag behandle retningslinjer for rygning på boldbanearealer og fritidsarealer i Odense Kommune. Baggrunden for sagen er, at Økonomiudvalget på møde den 15. januar 2020 besluttede, at der skal udarbejdes retningslinjer for rygning på boldbanearealerne i Odense. Økonomiudvalget har bedt om, at relevante parter bliver involveret i udarbejdelsen.

Input fra relevante parter

Samvirkende Idrætsklubber i Odense (SIKO) og formanden for DBU, Fyn har deltaget i dialog omkring retningslinjerne for rygning. Organisationerne bakker op om ønsket om røgfrie boldbaner mv. Organisationer har samtidig et klart ønske om, at der ikke indføres totalt rygeforbud på boldbanearealerne. Et generelt rygeforbud, vil stille de frivillige i foreningerne i en svær situation, hvor de har et stort ansvar i forhold til overholdelse af forbuddet. Organisationerne foreslår, at der i stedet henstilles til, at der ikke ryges på boldbanearealerne. Ved at henstille til, at der ikke ryges på boldbanearealerne, er der en forventning om, at der over tid, vil være en markant nedgang i rygere på boldbanearealerne.

Organisationerne foreslår samtidig, at Røgfrit Odense laver kampagnemateriale målrettet de folkeoplysende foreninger. Materialet kunne finde inspiration i det materiale, der allerede er udarbejdet til uddannelsesinstitutioner og virksomheder. Røgfrit Odense bakker op om forslaget og vil udarbejde kampagnematerialet, når retningslinjerne er godkendt i Økonomiudvalget. Røgfrit Odense vil også drøfte og give inspiration til de berørte foreninger i forhold til, hvordan de får implementeret de nye retningslinjer.

Boldbanearealer og øvrige fritidsarealer

Økonomiudvalget har besluttet, at der skal laves retningslinjer for rygning på udendørs boldbanearealer. Der er samtidig mange foreninger, der benytter kommunale arealer, som ikke er boldbanearealer, til foreningsaktiviteter. Det kan være arealer, hvor der er opført spejderhytter, tennisbaner, petanquebaner og lignende foreningsanlæg. For at gøre reglerne ens for foreningerne i Odense Kommune, er der derfor også lavet forslag til retningslinjer for rygning på øvrige kommunale arealer. De foreslåede retningslinjer er de samme, der er blot forskel på benævnelsen på de arealer, retningslinjerne omhandler.

Retningslinjerne

Forslaget til retningslinjer indeholder følgende hovedpunkter:

- Der henstilles til, at der ikke ryges på boldbanearealerne i Odense Kommune.
- Det udarbejdede kampagnemateriale sendes til alle boldklubber, så der kan hænges plakater op - både udenfor og indenfor.
- Det anbefales, at der ikke er salg af tobak i cafeteriaer eller kiosker, der ligger i forbindelse med idrætsfaciliteten (gælder både cigaretter og anden tobak (herunder e-cigaretter og snus)).
- Det anbefales, at rygning uden for klubhuset begrænses og afgrænses, så der ikke ryges lige uden for dørene.
- Boldklubberne anbefales at udarbejde en ryge-/topakspolitik. Det er vigtigt, at foreningens bestyrelse og ledelse er bevidste om, hvorfor de vælger at indføre (nye) rygeregler. Erfaringer viser, at det gør det nemmere at acceptere forandringen, hvis begrundelsen er tydelig.

I bilagene ses de konkrete forslag til retningslinjer for rygning på boldbanearealer og på øvrige fritidsarealer. Der er i retningslinjerne også et udkast til en rygepolitik. Foreningerne kan bruge rygepolitikken som inspiration, når de skal lave deres egen rygepolitik. Som bilag findes også udkast til "Tobakspolitik for foreninger" udarbejdet af Røgfrit Odense, der ligeledes kan bruges som inspiration for foreningerne.

Høring

Forslag til retningslinjer har været sendt i høring hos SIKO og DBU Fyn. Organisationerne har ingen bemærkninger til forslaget til retningslinjer. Folkeoplysningsudvalget behandler sagen på deres møde den 28. april 2020. Eventuelle bemærkninger fra Folkeoplysningsudvalget bliver videregivet til Sundhedsudvalget ved mødet den 5. maj 2020.

Økonomi

Udgifter til print af kampagnemateriale dækkes af By- og Kulturforvaltningen indenfor udvalgets egen økonomiske ramme.

Bilag

Tobakspolitik foreninger.docx

Udkast til retningslinjer for rygning på boldbanearealer

Udkast til retningslinjer for rygning - øvrige udendørsanlæg

Punkt 2: Drøftelse af bidrag til Budget 2021

29.00.00-A00-2-20

Resume

I denne sag skal Sundhedsudvalget drøfte udvalgets bidrag til Budget 2021. Rammeudmeldingen, som Økonomiudvalget godkendte den 26. februar 2020, beskriver hvad Sundhedsudvalgets budgetbidrag skal indeholde. Konkret skal udvalgets budgetbidrag indeholde:

- Beskrivelse af udvalgets budgettal og bemærkninger.
- Forslag til prioritering af sundhedsmidlerne indenfor de eksisterende rammer.
- Samlet oversigt over indsatser for fremtidens Vollsmose fordelt på beløb og tidshorisonter.

I denne sag beskrives forslag til udvalgets bidrag for Budget 2021.

INDSTILLING

Chefgruppen for sundhed indstiller, at Sundhedsudvalget drøfter forslag til budgetbidrag til Budget 2021.

Beslutning

Sundhedsudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Den 26. februar 2020 godkendte Økonomiudvalget rammeudmeldingen, som konkretiserer processen for budget 2021. Rammeudmeldingen beskriver, hvilke bidrag udvalgene skal levere i forbindelse med Odense Kommunes Budget 2021. Rammeudmeldingen fortæller også, hvad udvalgenes budget er for det kommende år.

Med rammeudmeldingen bestiller Økonomiudvalget følgende bidrag fra Sundhedsudvalget:

- Beskrivelse af udvalgets budgettal og bemærkninger.
- Forslag til prioritering af sundhedsmidlerne indenfor de eksisterende rammer.
- Samlet oversigt over indsatser for Fremtidens Vollsmose fordelt på beløb og tidshorisonter.

Nedenfor beskrives indledningsvis budgettal for Sundhedspuljerne for Budget 2020 og derefter forslag til bidrag til Budget 2021. Efterfølgende kommer prioritering af sundhedsmidlerne samt indsatser til Fremtidens Vollsmose.

Budget 2020

I budgettet for 2020 er der i Sundhedspuljerne samlet set 16,6 mio kr. Heraf er der 0,25 mio. kr., der ikke er udmøntet til indsatser og aktiviteter. I tabellen nedenfor ses det samlede overblik over budgettalene for Sundhedspuljerne for Budget 2020.

	2020
Total - Løbende driftsindsatser og projekter med udløb	2.745.222
Odense Børnekohorte	969.027
Samarbejde med almen praksis	484.514
Implementering af den nye sundhedsaftale	1.194.068
Aktivitetsnetværk for hygiejne	97.613
Total - Indsatser øremærket under "Mental Sundhed"	1.670.535
PIO mental sundhed (tidligere aktivitetsnetværk)	1.163.064
Forebyggelse af og støtte til egne mestring ift. angst og depression	507.471
Total - Indsatser øremærket under "Ulighed i Sundhed"	2.231.455
Sammen om de aller yngste	638.625
Udvidet rådgivningsindsats til unge og forældre	845.953
KulturRus	746.877
Indsatser til udvalgte målgrupper i ht. Politiske fokusområder	9.723.992
Vision Røgfrit Odense	5.742.420
Kræftplan 4 midler	300.162
Indsats til kronikere	1.238.908
Rusmiddelindsats psykiatri (PUR)	497.620
Rusmiddelindsats 9. klasse (SSP)	248.810
Opsøgende alkoholindsats	497.620
Respektkampagne	48.452
Den sidste Vollsroseplan - lægeklinik	1.000.000
Den sidste Vollsroseplan - Kompetenceløft	150.000
SUM	16.371.204
Budget Sundhedspuljer	16.624.169
Ikke udmøntede midler	252.965

Det forventes også, at byrådet med behandlingen af Årsberetningen for 2019 den 29. april 2020, overfører yderligere 3,1 mio. kr. til sundhedspuljerne i 2020. Midlerne der forventes overført udgør 1,25 mio. kr. i ikke udmøntede midler og 1,9 mio. kr. i mindreforbrug på projekterne. Samlet set forventes sundhedspuljerne i 2020 at udgøre 19,7 mio. kr.

Ikke udmøntede midler fra 2019

Der forventes overført 1,25 mio. kr. i ikke udmøntede midler fra 2019 til 2020. På Sundhedsudvalgets møde den 28. januar 2020 besluttede Sundhedsudvalget, at de ikke udmøntede midler fra 2019 skal anvendes til etablering og opstart af en klinik for seksuel sundhed. Beslutningen forudsætter, at Børn- og Ungeudvalget finder midler til drift af klinikken fra 1. januar 2021. Hvis Børn- og Ungeudvalget ikke finder de nødvendige midler til drift af klinikken, kan Sundhedsudvalget prioritere midlerne til andre indsatser.

Mindreforbrug 2019

De øvrige midler, der forventes overført til 2020 udgør 1,9 mio. kr. Disse midler stammer fra mindreforbrug på indsatserne under sundhedspuljerne. Af mindreforbruget er 300.000 kr. øremærket til Røgfrit Odense til implementering af røgfrie udendørsarealer. De øvrige midler, 1,6 mio. kr, fra mindreforbruget kan overgå til de projekter, der har genereret mindreforbruget eller midlerne kan anvendes til andre indsatser i 2020 efter en politisk prioritering.

Reserverede midler til lægeklinik i Vollsrose

Sundhedsudvalget har reserveret 1 mio. kr. til, i samarbejde med Region Syddanmark, at etablere en lægeklinik i Vollsrose som kombinationsstillinger. Fristen for ansøgning til kombinationsstillingerne udløb den 15. april 2020. Som det fremgår, at den sag vedr. lægeklinik i Vollsrose, som Sundhedsudvalget også behandler på mødet den 5. maj 2020, så var der ingen ansøgninger til kombinationsstillingerne. Midlerne der har været reserveret til kombinationsstillingerne kan derfor disponeres til andre aktiviteter.

Forslag til bidrag til Budget 2021

Det samlede budget i Sundhedspuljerne er i 2021 på 17,05 mio. kr. Hvis de nuværende indsatser og projekter videreføres, giver det disponible midler i Sundhedspuljerne på 1,6 mio. kr. årligt i 2021 og overslagsårene.

I tabellen nedenfor ses det samlede overblik over forslaget til budgettallene for Sundhedspuljerne for Budget 2021 og overslagsårene. Indsatsen vedrørende klinik for seksuel sundhed fremgår ikke endnu fordi, at der på nuværende tidspunkt ikke er truffet endelig beslutning om overførsel af midlerne fra 2019 til 2020 og frem.

Indsatsen "kræftplan 4 midler" fremgår af tabellen nedenfor til 0 kr. Indsatsen vedrører tilskud til medicin til rygestop til socialt eller økonomisk udsatte borgere. Midlerne til indsatsen blev givet i en fireårig periode fra 2017 til 2020. Midlerne ophører dermed med udgangen af 2020. Rygestop til socialt og økonomisk udsatte indgår fortsat i Røgfrit Odenses tilbud. Her kan der også opnås tilskud til håndkøbsmedicin til rygestop.

	2021	2022	2023	2024
Total - Løbende driftsindsatser og projekter med udløb	2.806.823	2.806.823	2.806.823	2.806.823
Odense Børnekoorte	990.346	990.346	990.346	990.346
Samarbejde med almen praksis	495.173	495.173	495.173	495.173
Implementering af den nye sundhedsaftale	1.221.986	1.221.986	1.221.986	1.221.986
Aktivitetsnetværk for hygiejne	99.318	99.318	99.318	99.318
Total - Indsatser øremærket under "Mental Sundhed"	1.713.157	1.713.157	1.713.157	1.713.157
PIO mental sundhed (tidligere aktivitetsnetværk)	1.192.034	1.192.034	1.192.034	1.192.034
Forebyggelse af og støtte til egne mestring ift. angst og depression	521.123	521.123	521.123	521.123
Total - Indsatser øremærket under "Ulighed i Sundhed"	2.293.937	2.293.937	2.293.937	2.293.937
Sammen om de aller yngste	656.507	656.507	656.507	656.507
Udvidet rådgivningsindsats til unge og forældre	869.640	869.640	869.640	869.640
KulturRus	767.790	767.790	767.790	767.790
Indsatser til udvalgte målgrupper i ht. Politiske fokusområder	8.642.461	8.642.461	8.642.461	8.642.461
Vision Røgfrit Odense	5.888.389	5.888.389	5.888.389	5.888.389
Kræftplan 4 midler	0	0	0	0
Indsats til kronikere	1.272.371	1.272.371	1.272.371	1.272.371
Rusmiddelindsats psykiatri (PUR)	511.553	511.553	511.553	511.553
Rusmiddelindsats 9. klasse (SSP)	255.777	255.777	255.777	255.777
Opsøgende alkoholindsats	511.553	511.553	511.553	511.553
Respektkampagne	49.518	49.518	49.518	49.518
Den sidste Vollsroseplan - Kompetenceløft	153.300	153.300	153.300	153.300
SUM	15.456.378	15.456.378	15.456.378	15.456.378
Budget Sundhedspuljer	17.049.673	17.049.673	17.049.673	17.049.673
Ikke udmøntede midler	1.593.295	1.593.295	1.593.295	1.593.295

Prioritering af sundhedsmidlerne

Økonomiudvalget har som vanligt bestilt et budgetbidrag fra Sundhedsudvalget omkring prioritering af sundhedsmidlerne indenfor de eksisterende rammer for sundhedsområdet under Økonomiudvalget. Sundhedsudvalget skal desuden bidrage med en beskrivelse af kommende års arbejde og udfordringer.

Chefgruppen for sundhed anbefaler nedenstående bemærkninger i forhold til prioritering af sundhedsmidlerne, kommende års arbejde og beskrivelse af udfordringer.

Odense Kommune står lige, som de øvrige danske kommuner, overfor den største opgave på sundhedsområdet siden kommunalreformen i 2007. Der er store demografiske udfordringer med flere børn og flere ældre, en stadig stigning i antallet af borgere med mindst én kronisk lidelse og flere borgere, der bliver psykisk sårbare. Samtidig bliver der færre sengepladser på de nye specialiserede sygehuse, og indlæggelserne bliver af kortere varighed. Konsekvensen bliver samlet set, at der som del af det nære sundhedsvæsen bliver en betragtelig større opgave for kommunerne. I Odense

kommune bliver det en opgave for Sundhedsudvalget, i tæt samarbejde med de stående udvalg og Økonomiudvalget, at lægge en strategi for den kommende opgavevaretagelse både i forhold til at sikre selve opgaveudførelsen og i forhold til at håndtere den økonomiske udfordring. De indsatser og aktiviteter, der er prioriteret under Sundhedspuljerne vurderes fortsat at understøtte de strategiske og politiske fokusområder på sundhedsområdet.

Indsatser for Fremtidens Vollsmose

Der er allerede sat en række indsatser i gang i Vollsmose. For at opnå de ønskede forandringer i området, skal de enkelte udvalg, som en del af budgetbidraget, melde ind, hvilke indsatser udvalget ønsker at prioritere de kommende to år. De prioriterede indsatser kan strække sig længere tidsmæssigt eller eventuelt starte på et senere tidspunkt. Med henblik på at opnå de ønskede forandringer i Vollsmose skal Sundhedsudvalgets budgetbidrag derfor indholde:

- Nye indsatser, som forventes igangsat inden for udvalgets eget budget.
- Prioritering af nye indsatser, som ikke forventes finansieret af udvalgets eget budget.

Sundhedsudvalget drøftede på møde den 10. marts 2020 realiseringsplanen for Fremtidens Vollsmose, herunder de to initiativer vedrørende Mobilt Sundhedscenter og PTSD-Café. Begge initiativer vurderes fortsat relevante i den strategiske sundhedsindsats, der skal være med til at løfte Fremtidens Vollsmose. Sundhedsudvalget kan vælge at prioritere de ikke udmøntede midler til finansiering af et af initiativerne. Såfremt der måtte vise sig at blive yderligere midler til rådighed, fx. fordi det viser sig, at de afsatte midler til klinik for seksuel sundhed ikke skal anvendes, ville disse midler også kunne prioriteres til finansiering af initiativerne i Fremtidens Vollsmose. Alternativt eller supplerende kan Sundhedsudvalget rådgive Økonomiudvalget om, at det ene eller begge indsatsernes finansieres af fælles midler.

De to indsatser beskrives nedenfor. De to indsatser vil, sammen med de allerede prioriterede indsatser, kunne skabe synergier på både beskæftigelses- og socialområdet, kultur- og fritidsområdet og børn- og ungeområdet. En forbedret sundhedstilstand øger borgernes mulighed for at varetage job eller uddannelse. En forbedret sundhedstilstand understøtter også muligheden for at indgå i positive fællesskaber og benytte flere fritids- og kulturaktiviteter. En forbedret sundhedstilstand er samtidig påvist godt både for den fysiske og den mentale sundhed, som samlet kan bidrage til en forbedret trivsel og bedre indlæringsmuligheder.

PTSD-Café

I Vollsmose bor der ca. 7.700 indbyggere (med den nye afgrænsning af området). Det antages, at op imod 50 % af de borgere, som kommer fra krigshærgede lande, lider af posttraumatisk stressforstyrrelse (PTSD). PTSD er en fysisk, psykisk og social tilstand, der ofte nedarves til børn som sekundær traumatisering. Regionen står for behandling, hvad angår den fysiske og psykiske del, mens kommunerne står for den sociale del. Med etablering af en PTSD-Café, skabes der mulighed for, at borgere med PTSD kan mødes uforpligtende og være i dialog med ligesindede uden at blive registreret. I caféen vil der være fagkompetent personale til stede, der kan indgå i dialog med borgerne.

Københavns Kommune har gode erfaringer med en café for borgere med sindslidelse og traumer, med fokus på indvandrere og flygtninge. Borgerne opnår øget livskvalitet og bliver bedre i stand til at klare hverdagen. Samtidig forebygges ensomhed og genindlæggelser reduceres. Erfaringerne fra København viser også, at caféen er med til at minimere konflikter og vold i det offentlige rum, og samtidig er med til at øge tilknytningen til arbejdsmarkedet.

Udgiften estimeres til ca. 1,6 mio. kr. årligt. Derudover estimeres der i det første år udgifter til etablering af caféen på 0,2 mio. kr. fordelt på ombygning.

Mobilt Sundhedscenter

Et mobilt sundhedscenter bidrager til en målrettet behandling og tidlig opsporing. Det mobile sundhedscenter skal indgå i samspil med allerede eksisterende tilbud i Odense Kommune. Det mobile tilbud skal gøre det nemt og let tilgængeligt for borgere i Vollsmose at få råd og vejledning om blandt andet kost og motion, rygestop, sygdomme som KOL, diabetes og hjertesygdomme, alkohol, ensomhed, stress, depression og angst og om at navigere i de kommunale sundhedstilbud.

Ved implementering af et mobilt sundhedscenter bliver det muligt for sundhedstilbuddene at "flytte med", når borgere fra Vollsmose flytter til andre dele af byen. Indsatsen målretter sig ikke kun til Vollsmoseborgere, men også borgere i andre udsatte boligområder.

Udgiften er estimeret til ca. 1,8 mio. kr. det første år og ca. 1,7 mio. kr. de følgende år.

Videre proces for bidrag til Budget 2021

På Sundhedsudvalgets møde den 2. juni 2020 godkender Sundhedsudvalget udvalgets bidrag til Budget 2021.

Økonomi

Sagen har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune...

Punkt 3: Ændret brug af Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker

29.00.00-A00-15-17

Resume

I denne sag orienterer Chefgruppen for sundhed om en ændring i den måde Odense Kommune bruger anbefalingerne i Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker. I sit oprindelige udgangspunkt har Odense Kommune set på anbefalingerne som anbefalinger, som alle skulle implementeres konkret. Det har derfor oprindeligt været vigtigt at overvåge, om kommunen havde implementeret alle anbefalinger. Over tid har forståelsen af anbefalingerne ændret sig, så de i dag har karakter af vejledninger med det formål at understøtte kommunerne med viden. Den nuværende overvågning af forebyggelsespakkerne er derfor ikke i tråd med de aktuelle behov. Chefgruppen for sundhed vurderer derfor, at Odense Kommune skal stoppe den nuværende overvågning, og alene fortsætte med at bidrage til den nationale kortlægning. Forebyggelsespakkerne vil fremover blive anvendt som en aktiv kilde til viden og inspiration i forhold til forebyggelsen. Det fornyede syn på forebyggelsespakkerne er i overensstemmelse med KLs forståelse og Sundhedsstyrelsens formål med anbefalingerne.

Den nuværende metode til overvågning

Odense Kommune overvåger i dag, hvor mange af Sundhedsstyrelsens 235 anbefalinger, der er implementeret i kommunen. Ved overvågningen bruges en vurdering, hvor implementeringen gives markeringen rød, gul eller grøn. Grøn markering betyder, at Odense Kommune i praksis har implementeret en konkrete anbefaling identisk med Sundhedsstyrelsens anbefaling. Gul markering betyder en delvis eller en tidsafgrænset implementering af anbefalingen. Rød markering betyder ingen implementering af den konkrete anbefaling. Den nuværende monitoreringspraksis fokuserer dermed alene på hvor mange anbefalinger, der er implementeret, og ikke på kvaliteten eller relevansen af implementeringen.

Den nuværende metode er uhensigtsmæssig på en række områder. Dels giver den ikke et billede af kvalitet og relevans af en implementeret indsats. Dels er den nuværende overvågning forholdsvis ressourcetung og står ikke mål med udbyttet. Dels giver den ikke et tilstrækkeligt fokus på de udfordringer inden for folkesundheden, som Odense Kommune ser ind i. Chefgruppen for sundhed vurderer derfor, at Odense Kommune skal stoppe nuværende praksis.

Ny brug af forebyggelsespakkerne og anden viden/data

Odense Kommune arbejder aktivt med forebyggelse på tværs af kommunen. Kommunen anvender den nyeste data og viden i tilrettelæggelsen og arbejdet med forebyggelse. Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker er en vigtig kilde til viden. Det politiske og administrative arbejde på forebyggelsesområdet kan styrkes yderligere ved bl.a. at anvende Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker mere målrettet.

Chefgruppen for sundhed har derfor udarbejdet en ny arbejdsgang i to dele. Arbejdsgangen skal styrke det aktive arbejde, der allerede foregår i Odense Kommune på forebyggelsesområdet. Den første del har fokus på at følge udviklingen i folkesundheden ud fra relevante data. Den anden del har fokus på, på baggrund af de relevante data, at sætte indsatser til forebyggelse i gang. Baggrunden for udvælgelsen af data og indsatser vil bl.a. tage udgangspunkt i de af Sundhedsstyrelsens anbefalinger, som er mest relevante for Odense Kommune.

Konkret betyder arbejdsgang, at Sundhedsudvalget én gang årligt drøfter relevante data og den generelle folkesundhed. På baggrund af drøftelsen af data beslutter Sundhedsudvalget at igangsætte eller prioritere i de forebyggende indsatser. Drøftelserne vil også danne grundlag for Sundhedsudvalgets prioritering af effektmål.

Af relevant data kan fx nævnes:

- Profildata fra Odense Kommunes sundhedsprofil for børn- og unge
- Ungeprofilundersøgelsen for unge tilknyttet en ungdomsuddannelse
- Den nationale sundhedsprofil "Hvordan har du det?"
- Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker
- Øvrige relevante data.

Med den nye brug af forebyggelsespakkerne vil de indsatser, der sættes i gang i Odense Kommune, fortsat basere sig på den bedst tilgængelige viden, og Sundhedsstyrelsens anbefalingerne vil, sammen med øvrig viden, blive brugt som vidensgrundlag målrettet de folkesundhedsudfordringer, der tegner sig i Odense. I bilaget ses et årshjul for den nye arbejdsgang.

Om Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker

Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker blev introduceret i 2012. Formålet med Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker er at understøtte kommunernes arbejde med sundhedsfremme og forebyggelse. Pakkerne indeholder en lang række anbefalinger til kommunerne. Der er i dag 11 forebyggelsespakker inden for områder som mental sundhed, overvægt, fysisk aktivitet, tobak mv. Samlet set indeholder forebyggelsespakkerne 235 anbefalinger. Den overordnede vurdering er, at Odense Kommune i vid udstrækning lever op til indholdet i Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker og deres formål.

Næste skridt

Den nye arbejdsgang blive taget i brug hurtigst muligt. Konkret vil Sundhedsudvalgets på møde i august 2020 kunne have den første drøftelse af relevant data.

Hvert år kortlægger Sundhedsstyrelsen kommunernes anvendelse af forebyggelsespakkerne. Odense Kommune bidrager hvert år til denne kortlægning. Fremover vil Sundhedsudvalget blive orienteret om Odense Kommunes bidrag.

Bilag

Årshjul for anvendelse af data

Punkt 4: Status på Lægeklinik i Vollsmose

00.18.04-A21-1-20

Resume

I denne sag skal Sundhedsudvalget orienteres om den aktuelle status på arbejdet med at etablere en lægeklinik i Vollsmose. Etableringen af en lægeklinik i Vollsmose er en af Sundhedsudvalgets strategiske sundhedsindsatser, der skal være med til at løfte Fremtidens Vollsmose. Der samarbejdes tæt med Region Syddanmark omkring etablering af lægeklinikken. På nuværende tidspunkt vurderes det ikke muligt at etablere en lægeklinik i Vollsmose.

Baggrund

Regionsrådet i Region Syddanmark besluttede den 25. juni 2018 at udbyde to ydernumre til almen praksis i Vollsmoseområdet. Regionen har derfor siden oktober 2018 annonceret med to ydernumre til overtagelse og nedsættelse i Vollsmose. Der har ikke hidtil været interesse for ydernumrene. På et fælles politisk møde den 26. februar 2019 blev Odense Kommune og Region Syddanmark enige om, at forsøge at besætte ydernumrene som en del af fire kombinationsstillinger. Konkret betyder det, at de to ydernumre skulle dækkes af 4 læger. Lægerne ville, ud over aktiviteterne i almen praksis, også fungere som læger på fx Indvandrermedicinsk klinik og ved Odense Kommune. Kombinationsstillingerne har været slået op ad to omgange. Senest med frist den 15. april 2020.

Aktuel status

Der er ingen læger, der har vist interesse for kombinationsstillingerne. Der er én læge, der har vist interesse for de to ydernumre, som regionen har haft annonceret siden oktober 2018. Lægen ønsker at etablere en ordinær lægeklinik i Vollsmose. Både Region Syddanmark og Odense Kommune har været i dialog med lægen for at drøfte mulighederne for at vælge kombinationsstillinger. Lægen har ikke ønsket at gå videre med kombinationsstillingerne.

Oplæg vedrørende etablering af en lægeklinik i Vollsmose

Den læge, der har vist interesse for at overtage de to ydernumre til etablering af lægeklinik i Vollsmose, har udarbejdet et oplæg til overtagelse af ydernumrene. I oplægget skitserer lægen en række vilkår for overtagelsen af ydernumrene. De væsentligste vilkår er, at lægen til og med 2022 ønsker huslejevritagelse og et årligt driftstilskud på 1,2 mio. kr. Driftstilskudet foreslås tilbagebetalt efterfølgende.

Regionens vurdering og politiske behandling af sagen

Region Syddanmark vurderer, at der ikke er lovmæssig hjemmel til at imødekomme lægens økonomiske krav. Det vil stride mod Sundhedslovens intentioner, hvis regionen yder økonomisk støtte til en udvalgt praksis/læge. Administrationen i regionen vurderer, at regionen som udgangspunkt ikke vil tage initiativ til at forlænge budfristen. Sagen behandles i regionens Udvalget for det nære sundhedsvæsen den 4. maj 2020.

Opsamling

Den juridiske afdeling i Odense Kommune vurderer i lighed med Region Syddanmark, at der ikke findes en lovmæssig hjemmel til at imødekomme lægens økonomiske krav. Sundhedsområdet henhører under Regionen, og derfor kan kommunen ikke yde tilskud, medmindre der foreligger en konkret hjemmel hertil. Det gælder både for husleje og opstartsstøtte. Sundhedslovens § 205b har givet kommuner mulighed for at indrette lægepraksis. Bestemmelsen siger dog meget udtrykkeligt, at udlejning af lokaliteter og udstyr efterfølgende sker på markedsvilkår, hvilket understreger, at der ikke kan gives huslejevritagelse. I henhold til sundhedsloven kan kommunen alene give støtte til opstart af lægepraksis i forhold til indretningen, men ikke til drift af en lægepraksis. Samlet set er der ikke mulighed for at imødekomme lægens

krav. Chefgruppen for Sundhed vurderer derfor, at der ikke er yderligere muligheder for arbejde videre med at etablere en lægeklinik i Vollsmose.

Økonomi

Lokaler til lægepraksis

Som et led i at gøre kombinationsstillingerne attraktive har Odense Kommune og Region Syddanmark ønsket at stille lokaler og udstyr til rådighed for almen praksis. I samarbejde har kommunen og regionen søgt om og fået tildelt, 3,6 mio. kr. til ombygning og indretning af lokaler til en praksis fra Sundheds- og Ældreministeriets pulje til "etablering af Sundheds- og Lægehuse". Der i 2020 søgt og godkendt forlængelse af puljemidlerne til ultimo 2020. Det undersøges aktuelt ved Sundheds- og Ældreministeriet, om der er mulighed for at anvende midlerne til alternative tiltag. Hvis det ikke viser sig muligt vil ministeriet blive orienteret om, at midlerne ikke skal anvendes.

1 mio. kr. til kombinationsstillingerne

Odense Kommunes har afsat 1,0 mio. kr. årligt fra Sundhedspuljerne til lægeklinikken i Vollsmose. Midlerne er afsat til at dække driftsudgifterne til kombinationsstillingerne. Midlerne kan nu prioriteres til andre andre indsatser, som det også fremgår af sagen vedrørende Sundhedsudvalgets bidrag til Budget 2021, der også behandles på mødet den 5. maj 2020.

Punkt 5: Orientering om resultater fra Borgerpanelet vedr. det sammenhængende sundhedsvæsen

00.00.00-G01-1566-19

Resume

I denne sag orienteres Sundhedsudvalget om resultaterne fra borgerpanelet i 4. kvartal 2019. Konkret resultaterne vedrørende det sammenhængende sundhedsvæsen.

Borgerpanelet er generelt blevet stillet spørgsmål til, hvor væsentligt eller vigtigt det er, at Odense Kommune arbejder med et konkret område. De samlede resultater kan ses i den vedlagte rapport. Nedenfor skitseres resultaterne kort.

Temaerne er:

- Rygning
- Overvægt
- Mental sundhed
- Kronisk sygdom

Rygning

I forhold til rygning viser undersøgelsen tydeligt, at borgerpanelet mener, det er en vigtig kommunal opgave at holde områder, hvor børn og unge opholder sig røgfrie. Næsten 9 ud af 10 i borgerpanelet mener, at det i nogen grad, i høj grad eller i meget høj grad er en kommunal opgave at holde legepladser, skoler og idrætshaller røgfrie.

Overvægt

Borgerpanelet finder også, at kommunen spiller en væsentlig rolle i forhold til overvægt. 4 ud af 10 deltagere i borgerpanelet mener, at det særligt bør være børn og unge, der gives tilbud i forbindelse med overvægt. Der er dog samtidig en tredjedel af panelet, der mener, at det bør gives tilbud til alle borgere uanset alder. Mest markant ses det, at 9 ud af 10 borgere i borgerpanelet mener, at det i nogen grad, i høj grad eller i meget høj grad er en kommunal opgave at arbejde med at forebygge mobning og stigmatisering i forbindelse med overvægt. Her er størstedelen af besvarelserne "i meget høj grad".

Mental sundhed

Næsten 9 ud af 10 i borgerpanelet mener, at det i nogen grad, i høj grad eller i meget høj grad er en vigtig, at Odense Kommune har tilbud rettet mod at styrke den mentale sundhed. Særligt børnene og de unge bør tilbuddene rette sig mod. Samtidig mener mere end 4 ud af 10, at tilbuddene bør være tilgængelige for alle.

Kronisk sygdom

9 ud af 10 medlemmer af borgerpanelet mener, at det i nogen grad, i høj grad eller i meget høj grad er vigtigt at styrke sammenhængen for personer med kroniske sygdomme. Et ønske om at Odense Kommune skal have et konkret rådgivningstilbud omkring kronisk sygdom er lidt mindre udtalt, men stadig meget høj.

Om Borgerpanelet

Borgerpanelet i Odense Kommune giver alle borgere, som er fyldt 18 år og bor i Odense Kommune, en mulighed for at komme med deres input til kommunens arbejde. Borgerpanelet har i november 2019 svaret på spørgsmål, der bl.a. omhandlede det sammenhængende sundhedsvæsen. Resultaternes baggrund er besvarelser fra 1.269 borgere. Borgerpanelet består af frivillige deltagere, der selv kan melde sig til panelet. Borgerpanelet er derfor ikke nødvendigvis repræsentativ for hele Odense Kommunes befolkning.

Bilag

Rapport - Det sammenhængende sundhedsvæsen

Punkt 6: Foreløbig status på projekter under sundhedspuljerne

29.00.00-A00-2-20

Resume

På Sundhedsudvalgets møde vil forvaltningernes sundhedschefer mundtligt præsentere en foreløbig status på projekter under Sundhedspuljerne. Fokus vil særligt være på de projekter, hvor der er sket en udvikling udover det forventede. Den foreløbige status gives med henblik på at supplere og understøtte udvalgets drøftelse af bidrag til Budget 2021. På udvalgets møde den 2. juni 2020 vil udvalget, som led i den sædvanlige proces for økonomi- og effektopfølgning, få den fulde status på projekterne under Sundhedspuljerne.

Punkt 7: Aktuelle sager

29.00.00-A00-53-19